

PATVIRTINTA
Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“
direktorius
2023 m. 12 - 18 d. įsakymu Nr. V-116.

VILNIAUS LOPŠELIS-DARŽELIS „RYTAS“
Architektų g. 162, Vilnius

**EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO
PLANAS**

2023 m.
Vilnius

TURINYS

I SKYRIUS. Bendrosios nuostatos.....	6
PIRMAS SKIRSNIS. Plano tikslas	6
ANTRAS SKIRSNIS. Trumpas Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“ apibūdinimas	6
TREČIAS SKIRSNIS. Vartojamos sąvokos ir santrumpos.....	8
KETVIRTAS SKIRSNIS. Plano teisinis pagrindas.....	10
PENKTAS SKIRSNIS Plano rengėjai, kontaktiniai duomenys	10
ŠEŠTAS SKIRSNIS. Plano aktyvinimas ir atšaukimas.....	10
II SKYRIUS. Galimi pavojai.....	13
III SKYRIUS. Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį, ekstremalujį įvykį, ekstremaliają situaciją organizavimas ir veiksmų koordinavimas.....	12
IV SKYRIUS. Informacijos apie įvykį, ekstremalujį įvykį ar ekstremaliają situaciją gavimo ir perdavimo tvarka	15
V SKYRIUS. Istaigos darbuotojų ir lankytojų apsauga gresiant ar susidarius įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai.....	18
PIRMAS SKIRSNIS. Istaigos darbuotojų, vaikų ir lankytojų evakavimo organizavimas	18
ANTRAS SKIRSNIS. Istaigos darbuotojų, vaikų apsaugos nuo jų gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksniių aprūpinimo asmeninės apsaugos priemonėmis tvarka.....	37
TREČIAS SKIRSNIS. Istaigos darbuotojų ir lankytojų kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų ekstremaliųjų situacijų ar karo metu organizavimo tvarka.....	37
KETVIRTAS SKIRSNIS. Pirmosios pagalbos teikimo nukentėjusiems darbuotojams ir lankytojams, įvykių metu, organizavimas.....	38
VI SKYRIUS. Galimų pavoju likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.....	
PIRMAS SKIRSNIS. Galimų pavoju valdymo, likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas.....	39
ANTRAS SKIRSNIS. Istaigos vadovo ar jo įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus galimų pavoju metu ir jo priimtų sprendimų įgyvendinimas.....	40
VII SKYRIUS. Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo organizavimas.....	40
PIRMAS SKIRSNIS. Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytos užduotys.....	40

PRIEDAI

- 1 priedas:** Civilinės saugos sistemos pajėgų kontaktinė informacija.
- 2 priedas:** Materialinių išteklių žinynas.
- 2 priedas** Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“ teritorijos ir (ar) pastatų planai.
- 4 priedas:** Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“ darbuotojų, vaikų, lankytojų evakavimo schemas.
- 5 priedas:** Kolektyvinės apsaugos statinio planas ir priedangos planas.
- 6 priedas:** Perspėjimo apie įvykį Vilniaus lopšelyje-darželyje „Rytas“ schema.
- 7 priedas:** Keitimosi informacija apie įvykį Vilniaus lopšelyje-darželyje „Rytas“ schema.

PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) SKIRSTYMO LAPAS

Plano kopijos (plano išrašai) pateikti:	Pateikimo būdas	Data	Atsakingo asmens pareigos vardas, pavardė	Parašas

TREČIASIS SKIRSNIS

VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SANTRUMPOS

13. **Administracija** – įstaigos vadovaujantis personalas.
14. **Branduolinė avarija** – grandininės branduolių dalijimosi reakcijos aktyviojoje branduolinio reaktoriaus zonoje kontrolės ir valdymo sutrikimas, kritinės masės susidarymas įkraunant, perkraunant, pervežant ir (ar) saugant branduolinį kurą ar kitas branduolines medžiagas, šilumos mainų sutrikimai, sukėlę branduolinio kuro elementų pažeidimą, neleistiną radionuklidų išmetimą ar jonizuojančiosios spinduliuotės sklidimą į darbo ar gamtinę aplinką ir (ar) ribines dozes viršijančią darbuotojų apšvitą ir (ar) galintys sukelti žalingą poveikį žmonėms ir (ar) gamtinei aplinkai.
15. **Ekstremalioji situacija** – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti ar sukelia didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą, turtinę ar kitą žalą.
16. **Ekstremalusis įvykis** – nustatytus kriterijus atitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis tokio lygio pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui, aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai, kad gali būti skelbiamą ekstremalioji situacija.
17. **Gelbėjimo darbai** – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ypatingų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti gyventojams pirmąją medicinos pagalbą, taip pat apsaugoti aplinką.
18. **Gelbėjimo darbų vadovas** – civilinės saugos pajėgų tarnautojas ar darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis paieškos, gelbėjimo ir neatidėliotiems darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.
19. **Gyventojų evakavimas** – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai.
20. **Įvykis** – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

kinetinių grėsmių karinės agresijos metu (atakų iš orlaivių, raketų, artilerijos ugnies sukeltų sprogimo smūgio bangų, skeveldrų, nuolaužų ar atsitiktinių kulkų).

32. **Neatidėliotini darbai** – veiksmai, užtikrinantys gelbėjimo, paieškos darbų vykdymą, turto išsaugojimą, sanitarinį švarinimą ir būtiniausią gyvenimo sąlygų atkūrimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu.

33. **Užkrečiamosios ligos - ligos** – įvykiai, Pasaulio sveikatos organizacijos Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.), ratifikuotų Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Tarptautinių sveikatos priežiūros taisyklių (2005 m.) ratifikavimo“, 2 priede įvertinti kaip galintys sukelti tarptautinio masto ekstremalią visuomenės sveikatai situaciją.

34. **Ypač pavojingos užkrečiamosios ligos** – ligos nustatytos Pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamujų ligų, dėl kurių ligoniai, asmenys, įtariami, kad serga pavojingomis ar ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, asmenys, turėję sąlytį, ar šių ligų sukéléjų nešiotojai turi būti hospitalizuojami ir (ar) izoliuojami, tiriami ir (ar) gydomi privalomai, sąraše, patvirtintame LR Sveikatos apsaugos ministro 2002 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. 278.

35. **Karantinas** – specialus užkrečiamujų ligų profilaktikos ir kontrolės priemonių taikymo režimas, nustatomas atskiriemis objektams (toliau – riboto karantino objektais) ar apkrestose teritorijoje (toliau – teritorijų karantinas), kai registruojami nežinomas kilmės užkrečiamujų ligų sukéléjų paplitimai arba ypač pavojingų užkrečiamujų ligų atvejai, taip pat pavojingų užkrečiamujų ligų protrūkiai ar epidemijos

36. **Užkrečiamosios ligos židinys** – užkrečiamaja liga sergantis asmuo arba šio asmens ar sukéléjo nešiotojo buvimo vieta ir jos aplinka, kurioje užkrečiamujų ligų sukéléjai gali plisti, taip pat vietovė, kurioje užkrečiamujų ligų sukéléjai egzistuoja, nesvarbu, ar joje būna žmogus

37. **Radiologinė avarija** – nenumatytas įvykis, kurio metu dėl įrenginio gedimo, technologinio proceso pažeidimo, jonizuojančiosios spinduliuotės šaltinio kontrolės praradimo ar kitų priežasčių į darbo vietą ir (ar) aplinką patekusios radioaktyviosios medžiagos ar jonizuojančioji spinduliuotė gali lemti žmonių apšvitą ir dėl to būtina taikyti skubius veiksmus, siekiant sumažinti neigiamus padarinius žmonių sveikatai ir saugai, gyvenimo kokybei, turtui ar aplinkai arba sumažinti pavojų, dėl kurio galėtų kilti tokius neigiamus padarinius.

38. **Radioaktyvusis užterštumas** - bet kurios medžiagos, paviršiaus ar aplinkos bei žmogaus užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis. Žmogaus radioaktyvusis užterštumas – tai ir išorinis odos užterštumas, ir vidinis užterštumas.

39. **Sanitarinis švarinimas** (dekontaminacija) – biologinio, radioaktyviojo, cheminio užterštumo pašalinimas nuo nukentėjusių žmonių.

45. Susidarius ekstremaliajai situacijai ne įstaigoje ar jos teritorijoje, gali būti vykdomas „išorinis“ ekstremaliųjų situacijų valdymo plano aktyvavimas. Įstaigos vadovas, gavęs patikimą informaciją iš kompetentingų institucijų, civilinių pajėgų pareigūnų, vykdo ekstremaliųjų situacijų valdymo plano aktyvavimą (1 pav.).

46. Įvykus ekstremaliajam įvykiui, susidarius ekstremaliajai situacijai ar jiems gresiant įstaigoje, įstaigos direktorius suaktyvina planą, vadovauja veiksmams ir koordinuoja (1 pav.). Įstaigos direktoriui nesant darbe jis pavaduoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

1 pav. Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano aktyvavimas

47. Įstaigos direktoriaus bei jis pavaduojančio darbuotojo kontaktinė informacija pateikiama 5 lentelėje.

5 lentelė

Vardas, pavardė	Pareigos	Telefono Nr.	El. paštas
Jurgita Ylienė	Direktorė	(8~5) 244 97 98 8 670 08591	rastine@rytas.vilnius.lm.lt
Nijolė Ramoškienė	direktoriaus pavaduotoja ugdymui	(8~5) 244 97 96 8 650 25315	rastine@rytas.vilnius.lm.lt

48. Įstaigos vadovas Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano vykdymą nutraukia likvidavus ekstremalųjį įvykį, atšaukus ekstremaliajų situaciją, įvertinus ar saugi aplinka.

49. Atsižvelgiant į ekstremaliosios situacijos lygi skelbia ir atšaukia ekstremaliajų situaciją savivaldybės lygio – Vilniaus miesto savivaldybės meras. Valstybės lygio ekstremaliajų situaciją – skelbia ir atšaukia LR Vyriausybė.

II SKYRIUS

GALIMI PAVOJAI

50. Galimi pavojai įstaigoje, nustatyti atlikus galimų pavoju ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę, ir kurių rizika įvertinta kaip labai didelė ar didelė, pateikiami 6 lentelėje.

54. Darbuotojas, kuris informavimo BPC, nedelsiant suteikia įstaigos vadovui informaciją, kad BPC jau informavo ir jei leidžia aplinkybės nurodo BPC informavimo laiką. Vengti pasikartojančios informacijos perdavimo BPC.

55. Darbuotojas, gavęs informacijos ar pastebėjės grėsmes, priklausomai nuo galimybės, pateikia įstaigos vadovui kiek galima daugiau informacijos:

- 55.1. kas, kada ir kur įvyko ir kas pateiktos informacijos šaltinis;
- 55.2. trumpą situacijos apibūdinimą, kokių imtasi pirminių veiksmų;
- 55.3. pasiūlymus sprendimams priimti.

56. Už informacijos priėmimą/perdavimą įstaigoje pasilieka atsakomybę įstaigos direktorius. Esant poreikiui įstaigos vadovas paskiria darbuotojus atsakingus už informacijos priėmimą ir perdavimą.

57. Įstaigos vadovas, gavęs informacijos apie gresiantį ar susidariusį ekstremalų įvykį nedelsiant informuoja atsakingus darbuotojus apie ekstremalų įvykį ir jei yra poreikis organizuoja jų informavimą. Informavimą ryšio ar kitomis priemonėmis paskirti darbuotojai.

58. Įstaigos vadovas, gavus patvirtinančios informacijos apie ekstremalų įvykį, ekstremalią situaciją, organizuoja darbuotojų, vaikų ir kitų asmenų patenkančių į pavojingas ar prognozuojamai pavojingas zonas ir (ar) kuriems gresia pavojus informavimą apie gresiantį pavojų.

59. Pranešimas apie pavojų įstaigoje gali būti vykdomas 7 lentelėje nurodytais (+ - žymėjimas reiškiantis naudojamą būdą) bei kitais efektyviais būdais:

7 lentelė

Rankiniai gaisro signalizacijos jungikliai	Žodinis pranešimas	Ruporiniu garsiakalbiu (megafonu)	Fiksuoto, mobiliojo ryšio priemonės	Pasiuntiniai
+	+	+	+	+

60. Viešųjų ir privačiųjų ryšių tinklų, elektros tinklų gedimo atvejais ir (ar) jeigu néra galimybės susisiekti su reikiamais asmenimis, jei saugu, įstaigos vadovas organizuoja informacijos perdavimą per pasiuntinius.

61. Jeigu įstaigoje yra patalpų, kuriose negirdimas garsinis pavojaus signalas, ir jose galimai yra žmonių, jeigu saugu, siunčiami pasiuntiniai įspėti apie pavojų.

62. Darbuotojai pastebėję įstaigos patalpose, pavojingoje zonoje lankytojus, juos informuoja apie pavojus, nurodo pavojingas zonas, apsisaugojimo priemones, būtinus veiksmus, evakavusių žmonių susirinkimo vietą.

63. Jeigu įstaigoje yra darbuotojų, kitų asmenų su sensorine (klausos) negalia įstaigos vadovas, jeigu saugu, paskiria darbuotojus juos informuoti. Žmogus su klausos (gali būti kurčias arba turėti dalinę klausos praradimą) gali neišgirsti, neteisingai suprasti

68. Įstaigos vadovas ar jį pavadujantis darbuotojas įsitikina ar pranešta Bendrajam pagalbos centrui, pranešta atsakingiems asmenims, organizuoja atsakingų asmenų priklausomai nuo aplinkybių, atvykimą į susirinkimo vietą ir kita.

69. Kad sumažinti skambučių srautus į atsakingų asmenų telefonus įstaigos internetinėje svetainėje paskelbiama įstaigos vadovo patvirtinta informacija bei informacinių telefonai. Žiniasklaidai ir tretiesiems asmenims informaciją apie ekstremalų įvykį teikia įstaigos vadovas ar paskirtas darbuotojas.

70. Gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigoms, ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms perspėti apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliajų situaciją yra patvirtinti civilinės saugos signalai, kuriuos gerai žinoti ir mokėti veikti išgirdus atitinkamą signalą yra kiekvieno gyventojo, tame tarpe ir įstaigos darbuotojo pareiga.

71. Jei pavojuς kyla už įstaigos ribų, gavus informaciją ar jeigu perduodamas civilinės saugos signalas „Dėmesio visiems“ (informacija apie darbuotojų veiksmus pateikiama 7 priede), nedelsiant sušaukti atsakingus darbuotojus. Klausytis per radiją, televiziją ar kitų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų pateikiamos informacijos. Kilus klausimams - skambinti „karštųjų linijų“ telefonais (jei tokios numatytos). Tikėtina, kad mobiliųjų telefonų skambinimo funkcija gali neveikti - bendrauti žinutėmis. Priklasomai nuo aplinkybių, įstaigos vadovas sprendžia dėl atsakingų darbuotojų sukvietimo, vykdą tolimesnių veiksmų koordinavimą, darbuotojų informavimą. Vykdą, priklasomai nuo aplinkybių, pateiktus nurodymus, rekomendacijas. Jei būtina evakuacija iš įstaigos teritorijos – vykdomas darbuotojų informavimas, žmonių evakuacija į kompetentingų institucijų nurodytą vietą, parengiamas pastatas prognozuojamai situacijai, pasirūpinama materialinio turto apsauga.

IV SKYRIUS **INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ, EKSTREMALŪJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA**

72. Keitimosi informacija apie įvykį įstaigoje pateikta 7 priede.

73. Įstaigos darbuotojas, gavęs patikimos informacijos ar pastebėjęs ekstremalų įvykį nedelsiant informuoja:

73.1. jei yra nukentėjusių, kilus gaisrui, pavojui sveikatai ir gyvybei - Bendrajį pagalbos centrą telefonu 112. Skambinant Bendrajam pagalbos centrui nenutraukti pradėto skambučio ir neskambinti iš naujo dar kartą. Kiekvienas pakartotas skambutis bus laikomas nauju ir bus nukeltas į skambučių eilės pabaigą, todėl prisiskambinimo laikas gali pailgti. Atsiliepus Bendrojo pagalbos centro operatoriui, nurodyti:

76.10. kiek įstaigos darbuotojų galima pasitelkti įvykio likvidavimui, gelbėjimo darbams;

76.11. ar yra saugios tinkamos patalpos, kiek jose tilptų žmonių;

76.12. kita.

77. Įvykus įvykiui dėl kurio buvo sutrikdyta gyventojų sveikata, iškilo pavojas gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai, gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui, viešajai tvarkai ir yra pasiekti ar gresia, kad bus pasiekti nustatyti ekstremaliųjų įvykių kriterijai (toliau – ekstremaliųjų įvykių kriterijai) įstaigos vadovas ar jo nurodymu darbuotojas Vilniaus miesto savivaldybei praneša ir teikia informaciją šiais atvejais:

77.1. kai prognozuojama, kad bus pasiekti ar viršyti Vyriausybės patvirtinti ekstremaliųjų įvykių kriterijai;

77.2. kai gresia ekstremalioji situacija;

77.3. kai pasiekti ar viršyti Vyriausybės patvirtinti ekstremaliųjų įvykių kriterijai;

77.4. kai dėl ekstremaliojo įvykio susidaro padėtis, kuri gali sukelti staigū didelį pavoju gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

78. Vilniaus miesto savivaldybėje esančių civilinės saugos sistemos pajėgų kontaktiniai duomenys pateikiami 1 priede.

79. Prognozuojant, kad įvykis gali pasiekti ekstremaliųjų įvykių kriterijus ir gali susidaryti ekstremali situacija, ar kai pasiekiami arba viršijami ekstremaliųjų įvykių kriterijai ir (ar) susidaro ekstremalioji situacija, įstaigos vadovas ar jo pavedimu darbuotojas nedelsdamas teikia turimą informaciją Vilniaus miesto savivaldybei (kontaktinė informacija pateikiama (1 priede), pateikdami šiuos duomenis (informacija pateikiama ne tik žodžiu, bet ir raštu)):

79.1. trumpą įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremalaus įvykio ar situacijos apibūdinimą (įvykio datą ir laiką, adresą, objekto, įvykio priežastis, prognozes ir pan.);

79.2. kas objekto, kuriame įvyko įvykis, vadovas;

79.3. kokios institucijos ir tarnybos informuotos;

79.4. gelbėjimo darbų vadovo vardas, pavardė, kontaktinė informacija;

79.5. kokie priimti sprendimai, atlikti pirminiai bei planuojami veiksmai;

79.6. kokie esami ir galimi pavojaus darbuotojų, kitų asmenų, aplinkinių gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui, aplinkai;

79.7. nukentėjusių, hospitalizuotų ir žuvusių žmonių skaičių (žuvusiuų vardus, pavardes, gimimo metus);

87. Jvykio ar ekstremaliojo jvykio metu, kai aplinkybės reikalauja žmones skubiai evakuoti, sprendimą priima įstaigos vadovas, gelbėjimo darbų vadovas ar ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas.

88. Įstaigos vadovas įvertina susidariusią jvykio, ekstremaliojo jvykio situaciją, kilusio pavojaus pobūdį bei mastą, pavojų darbuotojams ir kitiems, turtui, prognozuoja jvykio eiga ir mastą ir priima sprendimą dėl darbuotojų, vaikų bei kitų asmenų evakavimo. Gali būti priimtas sprendimas dėl išankstinės ar skubios, dalinės arba pilnos žmonių evakuacijos priklausomai nuo jvykio masto, prognozės.

89. Žmonių evakuacija, priklausomai nuo aplinkybių, iš pastato gali būti vykdoma keliais etapais: judėjimas iki patalpos išėjimų; judėjimas iki išorinių pastato išėjimų; judėjimas į saugią evakavusių žmonių susirinkimo vietą.

90. Žmonės informuojami apie evakuaciją, priklausomai nuo aplinkybių ir jvykio pobūdžio būdais nurodytais 8 lentelėje, bei kitais efektyviais būdais:

8 lentelė

Rankiniai gaisro signalizacijos jungikliai	Žodinis pranešimas	Ruporiniu garsiakalbiu (megafonu)	Fiksuoto, mobiliojo ryšio priemonės	Pasiuntiniai
+	+	+	+	+

91. Įstaigos vadovas ir kiti atsakingi ar (ir) paskirti darbuotojai organizuoja, koordinuoja įstaigos darbuotojų informavimą, evakavimą.

92. Paskirti darbuotojai nedelsiant informuoja kitus įstaigos darbuotojus, apie kilusį pavojų, pavojingas zonas, apsaugojimo būdus, evakuacijos kelius, saugias prie esamų aplinkybių, evakavusių žmonių susirinkimo vietas (jeigu numatyta žmonių susirinkimo vieta nesaugi ar nepalankios sąlygos), taikytinas priemones priklausomai nuo aplinkybių (pvz. uždaryti langus, duris ir kita). Evakuacijos metu kontroliuoja darbuotojus, kad jie nekelštų panikos, spūsties.

93. Ikimokyklinio ugdymo pedagogai, ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjai bei kiti paskirti darbuotojai jvykus jvykiui, ekstremaliajam jvykiui nedelsiant, priklausomai nuo aplinkybių:

- 93.1. nutraukia veiklą, imasi priemonių, kad užtikrinti tylo patalpoje;
- 93.2. ramiu tonu praneša apie evakuaciją, saugos reikalavimus;
- 93.3. įsitikina, kad evakuacijos kelias saugus;

95.4. bendraujant rekomenduotina, kad akys būtų tame pačiame lygyje kaip žmogaus vežimėlyje. Jei tas nejmanoma stovėti truputi toliau nuo vežimėlio, kad žmogui vežimėlyje nereiktų žiūrėti įsitempus aukštyn, bet ir pakankamai arti, kad jis galėtų matyti jūsų veido išraišką bei kūno kalbą;

95.5. nelieskite vežimėlio, nesiremkite į jį neatsiklausę savininko – tai jo asmeninės erdvės dalis;

95.6. prieš pasirenkant judėjimo kelius įvertinti vežimėlio, žmogaus su ramentais reikiamajudėjimui kelio plotą, numatyti priemones, jei nebus galimybės judėti su vežimeliu;

95.7. jeigu reikia vežimėlių nuleisti ar pakelti paklausti žmogaus su judėjimo negalia kaip tai geriau padaryti. Gausite informaciją už kurios vežimėlio dalies geriau paimti, kaip veidu ar nugara į priekį nešti, nes vežimėliai skirtini ir galima netyciomis sugadinti;

95.8. jei yra daugiau kaip vienas laiptelis, laikyti vežimėlių pasvirusi atgal ties kiekvienu laiptu;

95.9. leidžiantis nuo kalno prilaikyti, kad nejsibėgėtų;

95.10. žmogui persikėlus iš vežimėlio į kitą vietą nenustumti per toli vežimėlio – vežimėlis turi būti pasiekiamas neigaliajam.

96. Žmogaus turinčio klausos sutrikimą evakavimas. Rekomenduotina iš anksto pasirengti korteles bendravimui, informacijos pateikimui. Išsiaiškinti pagalbines bendravimo priemones naudojamas neigallojo asmens. Ar bendrauja kompiuterio pagalba ar kita elektronine priemone ar užrašant popieriuje. Pokalbio metu naudoti mimiką, kūno kalbą, kitus neverbalinės komunikacijos būdus. Nevartoti gestų kalbos jos gerai nemokant. Bendraujant stovėti priešais žmogų pakankamai arti, kad jis matytų kalbančiojo veido ir lūpų judesius. Kalbant neužsidengti burnos, neatsukti nugaros, nevaikščioti (kai kalbantysis juda, sudėtinga skaityti „iš lūpų“); kalbėti trumpais ir tiksliais sakiniais, lėtai ir aiškiai, jeigu žmogus nesuprato informacijos, pakartoti frazę. Turėti popieriaus ir rašiklį. Jeigu nesiseka susikalbėti, žodžius užrašyti; jeigu žmogus naudojasi klausos aparatu, nekalbėti labai garsiai, nešaukti, paprašyti, kad žmogus priimtą informaciją pakartotų;

97. Žmogaus turinčio regėjimo negalią evakavimas;

97.1. pradėti pokalbij nuo prisistatymo, nes ne kiekvienas atpažsta balsus ar atsimena juos;

97.2.būtina parteikti neigaliajam ne tik apie pagrindą, kliūties, duris, laiptus bet ir apie pavojingas zonas, neįprastus daiktus, reiškinius

97.3. regėjimo negalią turintis žmogus laukia žodinės reakcijos. Veido mimika, gestai jam nieko nereiškia. Tokią negalią turintys žmonės gali bendrauti naudojant Brailio skaitymo ir rašymo sistemą, baltosios lazdelės pagalba (padeda suprasti kokie, kur yra

104. Atlikus žmonių evakuaciją, jeigu saugu, atliekama patalpų apžiūra.
105. Jei įvykis įvyksta esant darbuotojams lauke - juos informuoti apie pavojų, būtinus veiksmus.
106. Žmonės turi būti nukreipti į numatytais, saugias prie esamų aplinkybių, evakavusių žmonių susirinkimo vietas. Evakuaciniai maršrutai iš pastatų į numatyta žmonių surinkimo vietą pateikiami 3,4 prieduose.
107. Parenkant evakavimo maršrutus iš įstaigos teritorijos ar teritorijoje, įvertinti tai, kad gali vykti pagalbos tarnybų judėjimas, jei būtina evakuacija iš teritorijos, suderinti žmonių srautų judėjimą su pagalbos tarnybomis.
108. Jeigu teritorija galimai užteršta pavojingomis cheminėmis medžiagomis, žmonių evakavimo maršrutai teritorija parenkami taip, kad žmonės judėtų statmenai vėjo krypčiai, kad vėjas pūstų į šoną ir kiek galima atviresnėmis vietomis.
109. Darbuotojai, pastebėję kitus asmenis įstaigos patalpose, juos informuoja apie evakuaciją, pavojingas zonas (jeigu žinomas), evakuotų žmonių susirinkimo vietą.
110. Renginių metu budintys asmenys ir/ar paskirtas atsakingas asmuo už renginio organizavimą organizuoja, koordinuoja ar vykdo žmonių evakuaciją.
111. Darbuotojai pastebėję šoko ištiktus žmones, privalo jų nepaleisti į minią. Jiems turi būti suteikta psichologo pagalba, jei būtina – izoliuoti.
112. Evakuotų asmenų surinkimo vietoje pagal sąrašus sutikrina:
- 112.1. darbuotojus ir kitus asmenis direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams ir (ar) kiti paskirti darbuotojai
- 112.2. vaikus – ikimokyklinio ugdymo pedagogai, ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjai.
113. Surinkta informacija apie evakuacijos procesą perduodama įstaigos vadovui:
- 113.1. kiek žmonių evakuota;
- 113.2. iš kurių patalpų evakuota;
- 113.3. ar visi asmenys evakuoti;
- 113.4. jeigu ne, kur didžiausia tikimybė rasti, kur paskutinį kartą matė;
- 113.5. kitą būtiną informaciją.
114. Darbuotojai privalo vykdyti gelbėjimo darbų, operacijų vadovo nurodymus.
115. Draudžiama savavališkai grižti į patalpas.
116. Esant nepalankioms gamtinėms sąlygoms (stiprus vėjas, šaltis ar kita) ar kitoms aplinkybėms, kai nesaugu įstaigos pastate, teritorijoje esant poreikiui darbuotojai, vaikai ir kiti asmenys evakuojami į Vilniaus Sausio 13-osios progimnaziją (Architektų g.

123. Asmeninių apsaugos priemonių (kvėpavimo takų, odos, galvos, akių apsaugos priemonių) poreikio skaičiavimas vykdomas atsižvelgiant į:

- 123.1. į naudojamą asmeninių apsaugos priemonių tipą;
- 123.2. asmeninių apsaugos priemonių gamintojo nustatyta naudojimo trukmę;
- 123.3. darbuotojų, naudojančių asmenines apsaugos priemones, skaičių;
- 123.4. darbuotojo darbo valandų kiekį per mėnesį, kai privalo dirbti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis.

124. Kuomet asmeninių apsaugos priemonių reikia gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniems darbams atlikti, veiklai palaikyti ir atkurti, ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniamas šalinti privaloma, jei yra galimybė, privaloma:

- 124.1. nemokamai aprūpinti darbuotojus asmeninėmis apsaugos priemonėmis;
- 124.2. užtikrinti, kad skirta naudoti asmeninė apsaugos priemonė atitinkų jai nustatytus reikalavimus;
- 124.3. išduoti asmenines apsaugos priemones, kurios privalo:
- 124.4. apsaugoti nuo galimų kenksmingų, pavojingų veiksnių, pačios nesukeldamos papildomos rizikos;
- 124.5. atitikti esančias sąlygas;
- 124.6. atitikti sveikatos būklę;
- 124.7. tiksliai tikt, atlikus visus būtinus pakeitimius (priderinimus);
- 124.8. aprūpinti darbuotoją, kurį vienu metu veikia daugiau kaip vienas rizikos veiksnys, visomis reikiamais asmeninėmis apsaugos priemonėmis, kurios būtų tarpusavyje suderintos ir garantuotų apsaugą nuo rizikos veiksnio ar veiksnių;
- 124.9. nustatyti asmeninių apsaugos priemonių naudojimo sąlygas, ypač naudojimo trukmę, atsižvelgdamas į riziką, jos dažnį ir asmeninių apsaugos priemonių eksploracines savybes;
- 124.10. informuoti žmones apie naudojamų asmeninių apsaugos priemonių paskirtį ir apie tai, nuo kurių rizikos veiksnių jos saugo.

125. Įvertinus aplinkos galimo kenksmingo poveikį, nesant kitokiai galimybei, naudoti ir parankines apsaugos priemones: kvėpavimo takams apsaugoti - kelių sluoksnių suvilgytą medžiagą (nuo pavojingų cheminių medžiagų, mišinių gali neapsaugoti), odos apsaugai – darbo drabužius iš brezento, gumuotos, impregnuoto audinio ir panašiai, storo audinio žieminius drabužius; uždarus ar guminius batus; gumes, odines pirštines bei akinius.

126. Istaigos darbuotojams įvykio ar gresiančio įvykio atveju bus teikiamos rekomendacijos kaip elgtis, kaip saugiai evakuotis, kaip apsaugoti pasinaudojant

132. Informacija apie įstaigos priedangų patalpas pateikiama 8 lentelėje bei 6 priede.

10 lentelė

Priedangai skirtas (patalpų) plotas m ²	Patalpose, skirtose priedangai, telpančių žmonių skaičius
878	585

133. Jeigu yra daugiau asmenų norinčių pasinaudoti įstaigos patalpomis kaip kolektyvinės apsaugos statiniu ar priedanga, negu yra numatyta - įstaigos vadovas informuoja savivaldybės ESK ir gauna informaciją apie artimiausią galintį priimti žmones kolektyvinės apsaugos statinj. Ši informacija perduodama budinčiam darbuotojui, kuris informuoja suinteresuotus asmenis.

134. Būtiniausių paslaugų (aprūpinimas geriamuoju vandeniu, maistu ir kt.), medicininės, psichologinės ir socialinės pagalbos laikinai apgyvendintiems nukentėjusiems teikimą, viešosios tvarkos bei visuomenės saugos užtikrinimą organizuoja savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

135. Jeigu iškila pavojus įstaigos kolektyvinės apsaugos statiniuose esantiems asmenims, įstaigos vadovas nedelsiant informuoja Vilniaus miesto savivaldybę. Kompetentingų institucijų nurodymu, įstaigos darbuotojai, vaikai ir kiti asmenys turės pasislėpti (evakuotis) į kitus savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos nurodytus kolektyvinės apsaugos statinius.

136. Esant poreikiui įstaigos vadovas pateikia prašymą Vilniaus miesto savivaldybei dėl transporto priemonių. Darbuotojai, vaikai bei kiti asmenys, susirinkę nurodytoje evakuotų asmenų surinkimo vietoje, laukia atvykstančio savivaldybės autotransporto, kuriuo žmonės organizuotai bus vežami į numatytą vietą.

137. Įstaigos darbuotojų veiksmai įvykio, ekstremaliojo įvykio, ekstremaliosios situacijos atveju aprašomi 7 lentelėje.

138. Įstaigos darbuotojų veiksmų vykdymo eiliškumas priklausomas nuo aplinkybių, situacijos. Įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, ekstremaliajai situacijai darbuotojai, vertindami situaciją, kylandžias ar prognozuojamas grėsmes, turi ir patys priimti sprendimus nesukeliančius pavojaus savo ir kitų asmenų gyvybei ir sveikatai.

KETVIRTAS SKIRSNIS

PIRMOSIOS PAGALBOS TEIKIMO NUKENTĖJUSIEMS DARBUOTOJAMS IR LANKYTOJAMS, ĮVYKIŲ METU, ORGANIZAVIMAS

sanitarinis švarinimas. Prieikus transportuoti nukentėjusį į medicinos įstaigą, išpėti medicinos darbuotojus apie galimą taršą. Pagalbą teikusieji turi būti patikrinti dėl galimos pavojingomis medžiagomis taršos, prieikus atliekamas dezaktyvavimas.

147. Sprendimą nukentėjusius rūšiuoti į užterštus ir neužterštus (radioaktyviomis medžiagomis, chemine tarša) priima gelbėjimo darbų vadovas esantis įvykio vietoje, priklausomai nuo aplinkybių, žmonių skaičių, turimus resursus:

148. Įvykus įvykiui, ekstremaliam įvykiui, situacijai ar gresiant įvykti pagrindinis dėmesys skiriama asmenims patyrusiems fizinius sužalojimus.

149. Ekstremalių situacijų metu gali kilti stresas, psichologinė įtampa, kurie trukdo ne tik nukentėjusiesiems, jų artimiesiems, bet ir personalui, teikiančiam medicinos pagalbą, gelbėtojams ir kitiams.

150. Psichologinės pagalbos gali prieikti:

- 150.1. nukentėjusiems;
- 150.2. stebėtojams;
- 150.3. gelbėtojams;
- 150.4. įvykio dalyviams;
- 150.5. nukentėjusių artimiesiems.

151. Turi būti parinkta atskira saugi vieta, priklausomai nuo aplinkybių vieta, kur bus teikiama psichologinė pagalba. Psichologinio šoko ištikti ir agresyvūs asmenys turi būti izoliuojami.

152. Psichologinę pagalbą įstaigos darbuotojams organizuoja įstaigos vadovas.

VI SKYRIUS **GALIMŲ PAVOJŲ LIKVIDAVIMO IR JŲ PADARINIŲ ŠALINIMO** **ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS**

153. Įstaigos darbuotojų veiksmai įvykio, ekstremaliojo įvykio, ekstremaliosios situacijos atveju aprašomi 10 lentelėje.

154. Įstaigos darbuotojų veiksmų vykdymo eiliškumas priklausomas nuo aplinkybių, situacijos. Įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, ekstremaliajai situacijai darbuotojai, vertindami situaciją, kylandas ar prognozuojamas grėsmes, turi ir patys priimti sprendimus nesukeliančius pavojaus savo ir kitų asmenų gyvybei ir sveikatai.

Elektros energijos tiekimo, dujų, vandens, prieklausomai nuo aplinkybės, atjungimas, atjungimasis,	Organizuoją, koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Kvalifikuotas darbuotojas	Išjungti elektros tiekimą neapsunkiniant žmonių evakuacijos proceso
Pašaliniu asmenų patekimo į pavojingas zonas apribojimas	Organizuoją, koordinuoja istaigos vadovas Vykdo paskirti darbuotojai	
Asmeninės apsaugos priemonės	Direktorius pavaduotojas ūkio reikalams	
Patekimo į istaigas teritoriją apribojimas, išskyirus pagalbos tarnybas	Organizuoją istaigos vadovas Vykdo paskirtas darbuotojas	Jei būtina žmonių evakuacija iš šios teritorijos - vertinti pagalbos tarnybų judėjimą ir kontroliuoti žmonių strautus pro vartus
Pagalbos tarnybų pasitikimas	direktorius pavaduotojas ugdymui pasitinka ar paskiria kita darbuotoja	Sutinka, teikia pirminę informaciją, bendradarbiauja, teikia informaciją pagalbos tarnybos
Ugnies plitimo ribojimas. Langų, durų uždarymas	Vykdo, jeigu saugu, darbuotojai, paskutiniu išeinantys iš patalpų	
Pirmos pagalbos teikimas nukentėjusiems	Apmokyti pirmą pagalbą teikti darbuotojai	
Darbuotojo, vaiko psichologinė būklė	Darbuotojai informuoja istaigos vadovą	Esant poreikiui nukreipti pas specialistus
Materialinių vertibių gelbėjimas, apsauga	Gelbėjimo darbų vadovui leidus organizuoją, koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams paskirtas darbuotojas Vykdo paskirti darbuotojai	
Gelbėjimų darbų vadovo nurodymų vykdymas Kiti veiksmai, priklausomai nuo aplinkybių	Darbuotojai	Apsaugoti, kad užterštas vanduo ir kita nepatektų į nuotekas, aplinką
Grijimas į istaigas pataiphas	Grižti į istaigas patalpas tik su gelbėjimo darbų ir istaigos vadovo leidimu	
Veiklos atnaujinimas	Veiklą atnaujinama įstaigos vadovo leidimu, likvidavus ivyki, įvertinus ar saugi aplinka	
Pavojingos cheminės medžiagos ar mišinio patekimas į aplinką		

	pavaduotojas ūkio reikalams Vaikų - vykdo ikimokyklinio ugdymo pedagogai, ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjai	židinius Nenaudoti atviros ugnies, vengti jungti elektros įrenginius Saugoti kvėpavimo takus (respiratorius, kaukės su tinkamu filtru, drėgnas rankšluostis ir panašiai - gali ir neapsaugoti) ir odą (jei yra galimybė dėveti viršutinius drabužius nepraleidžiančius vandens, uždarus batus pvz. guminius)
Cheminė tarša istaigos teritorijoje Žmonių evakuavimas į kiek galima saugesnes patalpas (nesant nurodymo evakuotis iš įstaigos teritorijos)	Organizuoją, koordinuoja įstaigos vadovas Darbuotojų vykdo direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Vaikų - vykdo ikimokyklinio ugdymo pedagogai, ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjai,	Kai pasklidusi nežinoma cheminė medžiaga - evakuotis, vertinant taršos šaltinio vietą, vieto kryptį, kiek galima į aukščiau ir toliau nuo įvykio vietas pastate esančias patalpas (jei nėra kitų nurodymų) Saugoti kvėpavimo takus (respiratorius, kaukė su filtru, drėgnas rankšluostis ir panašiai - gali ir neapsaugoti) ir odą (viršutiniai drabužiai, jei yra galimybė rinktis nepraleidžiančius vandens) Kuo skubiau išeiti iš užterštos zonas, eiti greitai, bet nebėgti. Nenaudoti atviros ugnies Uždaryti, užsandarinti patalpų langus, duris. Patalpų sandarinimui gali būti panaudota lipni juosta. Išjungti ventiliacines sistemas, elektros energijos tiekimą (kilus sprogimo, gaisro pavojui) Be reikalo neti į lauką.
Evakuacija įstaigos teritorija, aplinkoje pasklidusios pavojingos cheminės medžiagos	Darbuotojai	Jeigu tenka evakuotis įstaigos teritorija, nedelsti, judėti statmenai vejo krypčiai, nesiliečiant paviršių, vengiant pavojingų zonų, neimti iš pavojingos zonos daiktų, vengti žemesnių vietų, pavojingoje zonoje nenaudoti atviros ugnies, vengti sudaryti kibirkštis
Saugioje evakuotu žmonių susirinkimo vietoje atskiriami galimi „užsiteršę“ (žmonės buvę pavojingoje zonoje prie taršos židinio) Sudaromi sąrašai žmonių galimai užsiteršusiu chemine tarša ir perduodama įstaigos vadovui Saugioje evakuotu žmonių susirinkimo vietoje, darbuotojų patikra, lankytotų sarašų sudarymas, būklės vertinimas, informacijos perdavimas įstaigos vadovui,	Įstaigos vadovas Mokytojai	Darbuotojų vykdo direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Vaikų - vykdo ikimokyklinio
		Esant nepalankioms meteorologiniems sąlygomis žmonės evakuojami į Vilniaus Sausio 13-osios progimnaziją (Architektų g. 166, Vilnius), tel. (8~5) 244 3529

	ugdymo pedagogo padėjėjai Įstaigos vadovas	
Informuojamas Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie sveikatos ministerijos (toliau NVSC) Veiksmų vykdomi pagal NVSC rekomendacijas	Įstaigos vadovas	
Priklausomai nuo aplinkybių, užkrečiamų ligų sukelėjų per davimo būdu galimi veiksmai: Galimai užkrečiama liga užsikrėtusiam darbuotojui, kurio sveikatos būklė kelia grėsmę kitų darbuotojų sveikatos saugumui, (jei yra LR Vyriausybės paskelbta ekstremali situacija ir (ar) karantinas), laikantis teisės aktų reikalavimų pasiūloma dirbtini nuotolinii būdu (jei yra tokia galimybė), nesutikus nušalinamas nuo pareigų	Įstaigos vadovas Istaigos vadovas	Darbuotojai dirbantys nuotoliniu būdu įstaigoje gali lankytis su įstaigos vadovo leidimu
Galimai užsikrėtusio asmens (sunkios būklės) izoliavimas numatytoje atskiroje gerai védinamoje patalpoje kol atvyks greitoji pagalba	Įstaigos vadovas	Konsultuotis su NVSC dėl tolimesnių veiksmų Izoliavimo patalpoms galimi reikalavimai: <ul style="list-style-type: none"> •paženklintos dėl naudojamų asmeninių apsaugos priemonių (toliau AAP) •atribotos nuo pašalininių asmenų patekimo •medicininė įranga, indai ir kita naudojami tik izoliavimo zonoje, taikomos numatytos dezinfekcijos procedūros •jei įrengtos ventiliacinės sistemos - ivertinti galimą pavojingos ligos plitimą grėsmę Dėl asmenų turėjusių salyti su sergančiu pavojinga užkrečiamają ligą išyrimo organizavimo sprendimą priima NVSC, nebent kompetentingos institucijos nurodo kitaip Savioliavimą asmuo taiko pagal kompetentingų institucijų nurodymus
Greitas galimai užsikrėtusių asmenų (turėjusių didelės rizikos salyti) identifikavimas.	Ikimokyklinio ugdymo pedagogai, ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjai Darbuotojai	Gali būti taikomos priemonės, bei vadovaujamas įstaigos lokaliniais teisės aktais:
Organizacinės: <ul style="list-style-type: none"> •nuotolinis darbas •patekimo į įstaigą tvarkos patvirtinimas •darbuotojų užduočių rotacija •griežta vidinė kontrolė dėl NVSC rekomendacijų laikymosi 	Įstaigos vadovas Darbuotojai	Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“ Ekstremalinių situacijų valdymo planas

Taikyti darbuotojų, vaikų izoliacijos principus; •jei yra galimybė priskirti atskirus iėjimus/išėjimus, judėjimo kelius •vengti kontaktu su kitais darbuotojais, vaikais iš kitų klasių, patalpose ir lauke •vietai įrengti taip, kad būtų laikomasi saugaus atstumo reikalavimų •priemonės, inventorius po panaudojimo vieno asmenis dezinfekuoti •apribojamas darbuotojų, vaikų judėjimas (nesusijęs su darbo užduotimis) patalpose •draudžiama lankytis pašaliniam asmenims	Istaigos vadovas Paskirtas darbuotojas Darbuotojai	Istaigos vadovas Paskirtas darbuotojas Darbuotojai
Psichologinės pagalbos teikimas	Darbuotojai informuoja ištaigos vadovą	Esant poreikiui nukreipiama pas specialistus
NVSC bei kitų kompetentingų institucijų nurodymų vykdymas	Darbuotojai	Sveikatos apsaugos ministerija turi per 3 val. perduoti Lietuvos nacionaliniam radijui ir televizijai apie sprendimą atšaukti karantiną
Teritorijų karantino atšaukimas	Visoje LR teritorijoje ar keliose savivaldybėse – Vyriausybė sveikatos apsaugos ministro teikimu Vienos savivaldybės teritorijoje – Vyriausybė bendru savivaldybės administracijos direktoriaus ir sveikatos apsaugos ministro teikimu Riboto karantinu objektams karantinu taikymą aiškukia LR arba apskrities vyriausiasis epidemiologas	Visoje LR teritorijoje ar keliose savivaldybėse – Vyriausybė sveikatos apsaugos ministro teikimu Vienos savivaldybės teritorijoje – Vyriausybė bendru savivaldybės administracijos direktoriaus ir sveikatos apsaugos ministro teikimu Riboto karantinu objektams karantinu taikymą aiškukia LR arba apskrities vyriausiasis epidemiologas
Branduolinė ir (ar) radiologinė avarija	Istaigos vadovas	Parengti telefonus, kad gauti pranešimus Klausytis per visuomenės informavimo priemones pateiktamos informacijos, rekomendacijų
Informacija apie incidentą ar avariją gaunama: Trumpaisiais pranešimais į mobiliosius telefonus Sirenos signalu „Visų dėmesui“ Per visuomenės informavimo priemones pateikama informacija, rekomendacijos Savivaldybės administracijos perspėjimas Darbuotojų informavimas	Istaigos vadovas	Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“ Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

	<u>ugdymo pedagogo padėjėjai</u>	
Maisto, geriamojo vandens apsauga	Istaigos vadovas Direktorius pavaduotojas ūkio reikalams	Maistą, geriamą vandenį laikyti sandariose talpose Gérimui, higienos poreikiams videntiekio vanduo naudojamas iš neužterštų vandenviečių
Priklasomai nuo situacijos, parengti istaigos pastatus prognozuojamai, esamai situacijai (atjungti ventiliacines sistemas, vandenį ir kita, imtis priemonių saugumui užtikrinti)	Direktorius pavaduotojas ūkio reikalams organizuoja Vykdą paskirti atsakinių darbuotojai	
Stabiliojo jodo preparatai vartojami kompetentingų institucijų sprendimui:	Istaigos vadovas Darbuotojai	Jodo tabletės gali apsaugoti tik skydliaukę Naudoti tik Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintus kalio jodido preparatus
Iš kompetentingų institucijų gavus nurodymą evakuotis iš teritorijos vykdoma evakuacija į gyventojų surinkimo punktus ir registracija	Organizuojama, koordinuojama istaigos vadovas Darbuotojų vykdo direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Vaikų - vykdo ikimokyklinio ugdymo pedagogai, ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjai Darbuotojai	
Sanitarinis švarinimas		Iš užterštų vietų galima išvykti per dezaktyvavimo, sanitarinio švarinimo punktus pagal poreikių atliekant apšvitos kontrolę ir nustačius radioaktyvią taršą vykdomas sanitarinis švarinimas, po kurio pakartotina vykdoma apšvitos kontrolė. Jei du kartus fiksuojama radioaktyvioji tarša – turi būti vertinama vidinė apšvitai Teikiama tik „neužterštinių“ radioaktyvia tarša žmonėms
Pirmos pagalbos teikimas	Apmokyti pirmą pagalbą teikti darbuotojai	Jei nukentėjusiam dėl pavojaus dėl gyvybės reikalinga stacionari medicininė pagalba - gali būti gabemami be apšvitos kontrolės ir dezaktyvavimo
Darbuotojo psichologinė būklė	Darbuotojai informuoja istaigos vadovą	Esant poreikiui ir galimybei nukreipiamama pas specialistus
Kompetentingų institucijų nurodymų vykdymas Kiti veiksmai, priklausomai nuo aplinkybių Grižimas, veiklos atnaujinimas) į avarijos paveikštą	Darbuotojai	Istaigos vadovas, gavęs iš Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“ Ekstremalijų situacijų valdymo planas

Saugioje evakuotų žmonių susirinkimo vietoje darbuotojų patikra, lankytųjų sąrašų sudarymas, būklės vertinimas, informacijos per davimąs įstaigos vadovui	Organizuojama, koordinuojama įstaigos vadovas Darbuotojų vykdo direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Vaikų - vykdo ikimokyklinio ugdymo pedagogai, ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjai	Esant nepalankioms meteorologiniems sąlygomis žmonės evakuojami į Vilniaus Sausio 13-osios progimnaziją (Architektų g. 166, Vilnius), tel. (8-5) 244 3529 Informuoti progimnaziją, kad reikalingas prieglobstis ir kokiam skaičiui žmonių Arba gali būti vykdoma evakuacija į Vilnius miesto artimiausią kolektyvinę apsaugos statinį
Pirmos pagalbos teikimas nukentėjusiems	Apmokyti pirmą pagalbą teikti darbuotojai	
Kompetentingų institucijų nurodymų vykdymas Kiti veiksmai, priklausomai nuo aplinkybių Veiklos atnaujinimas	Darbuotojai	
Itartinas radinys	Radiacinio saugos centro raistiškas sprendimas, kad paliktieji objektai yra tinkamai sutvarkyti ir toliau taikyti radiacinės saugos priemones Netikslinga Istaigos vadovas	Laikytis kompetentingų institucijų nurodymų. Vertinti aplinkybes, atsižvelgti į kompetentingų institucijų rekomendacijas
Informuojami: • kilus pavojuj gyvybei, sveikatai Bendrasis pagalbos centras tel. 112; • pavojojingoje zonoje esantys žmonės; • įstaigos vadovas • veiklos koordinatorius	Įstaigos vadovas ar paskirtas darbuotojas	
Apriboti pašalinį asmenų patekimą į galimai pavojingo radinio zoną	Pastebėjės pavojuj darbuotojas parankinėmis priemonėmis Istaigos vadovas organizuoja, vykdo paskirti darbuotojai	Applenkti, pagal galimybės, galimos taršos židinio vietą
Žmonių evakuacija	Organizuojama, koordinuojama įstaigos vadovas Darbuotojų vykdo direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Vaikų - vykdo ikimokyklinio ugdymo	Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“ Ekstremalijų situacijų valdymo planas

Apriboti pašaliniu asmenų patekimą į galimai pavojingo radinio zoną	Istaigos vadovas organizuoja, vykdo paskirti darbuotojai
Saugoje evakuotų žmonių susirinkimo vietoje darbuotojų patikra, lankytųjų sąrašų sudarymas, būklės vertinimas, informacijos per davimąs istaigos vadovui	Organizuoją, koordinuoja istaigos vadovas Darbuotojų vykdo direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Vaikų - vykdo ikimokyklinio ugdymo pedagogai, ikimokyklinio ugdymo pedagogo padėjėjai
Pirmos pagalbos teikimas nukentėjusiems	Apmokyti pirmą pagalbą teikti darbuotojai
Elektros energijos tiekimo, dujų, vandens, priklausomai nuo aplinkybėi, atjungimas, atjungimas,	Organizuoją, koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Kvalifikuotas darbuotojas
Kompetentingų institucijų nurodymų vykdymas Kiti veiksmai, priklausomai nuo aplinkybėi	Darbuotojai
Grižimas į istaigos patalpas	Gelbėjimo darbų vadovo leidimu Likvidavus įvyki, ivertinus ar saugiai aplinka istaigos vadovas
Grasiniamas įvykdinti teroro akta, teroro akta	Istaigos darbuotojai - vadovą Istaigos vadovas arba paskirtas darbuotojas
Informuojami: •Bendrasis pagalbos centras tel. 112; •pavojingoje zonoje esantys žmonės; •istaigos vadovas •veiklos koordinatorius Žmonių evakuacija	Laikytis kompetentingų institucijų nurodymų. Vertinti aplinkybes, atsižvelgti į kompetentingų institucijų rekomendacijas
Apriboti pašaliniu asmenų patekimą į galimai pavojingo radinio zoną	Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“ Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas

ANTRAS SKIRSNIS
ISTAIGOS VADOVO AR JO ĮGALIOTO ASMENS VEIKSMAI
ORGANIZUOJANT IR KOORDINUOJANT GELBĖJIMO DARBUS GALIMŲ
PAVOJŲ METU IR JO PRIIMTŲ SPRENDIMŲ ĮGYVENDINIMAS

155. Įstaigos direktorius, jam nesant - direktoriaus pavaduotojas ugdymui gresiant ar įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui:

155.1. gavus informaciją apie gresiantį ar įvykusį įvykį, ekstremalų įvykį, nedelsiant įvertina gautą informaciją, jos svarbą, ir ją patikrina;

155.2. sušaukia atsakingus asmenis, susirenkama saugioje vietoje kiek galima arčiau prie įvykio vietas. Susirinkimo vieta parenkama saugi, pakankamu atstumu (prilausomai nuo aplinkybių) nuo įvykio vietas;

155.3. įvertina bendrą įvykio situaciją, aplinkos sąlygas, tikėtinus pokyčius ir atsižvelgdamas į gautos informacijos pobūdį, nedelsiant priima sprendimą dėl įstaigos darbuotojų, vaikų, kitų asmenų perspėjimo apie kilusį pavoju bei tolimesnių veiksmų;

155.4. numato pagrindines priemones: darbuotojų, vaikų ir kitų asmenų evakavimą, pirmos pagalbos suteikimą, medicininės pagalbos suteikimo organizavimą, padarinių likvidavimą, technikos ir materialinių resursų mobilizavimą;

155.5. priimtame sprendime dėl gelbėjimo ir kitų neatidėliotinų darbų atlikimo nurodoma:

155.5.1. orientacinis gelbėjimo ir kitų neatidėliotinų darbų mastas;

155.5.2. kitų galimų pavoju įvertinimas;

155.5.3. gelbėjimo ir kitų neatidėliotinų darbų atlikimo tvarka, eiliškumas ir orientacinis jų atlikimo laikas;

155.5.4. užduotys gelbėjimo darbus atliekantiems ir jų aprūpinimas materialinėmis techninėmis priemonėmis;

155.5.5. tarpusavio sąveikos būdai, saugos reikalavimai;

155.5.6. informacijos apie atliekamus darbus pateikimo laikas ir tvarka.

155.6. atsižvelgdamas į įvykio pobūdį, kol į įstaigą atvyks reikiamos civilinės saugos pajėgos, įstaigos vadovas vadovauja neatidėliotiniems gelbėjimo, įvykio likvidavimo darbams, pasitelkdamas tam tikslui iš anksto apmokytus darbuotojus;

155.7. prieš pradedant veiksmus tiksliau įvertinama situacija: patvirtinama, papildoma arba paneigiamā pirminio situacijos vertinimo metu gauta informacija;

155.8. atsižvelgdamas į kilusio pavojaus pobūdį bei mastą, priima sprendimą dėl darbuotojų, vaikų ir kitų asmenų evakavimo;

155.9. jeigu įmanoma, organizuoja trūkumą, kurie galėjo būti ekstremalias situacijos priežastimi, pašalinimą;

158. Įstaigos vadovas iš kompetentingos institucijos gavęs užduotį parengti patalpas laikinam žmonių apgyvendinimui nedelsiant informuoja atsakingus darbuotojus nusprendžia:

- 158.1. kiek ir kokių materialinių išteklių reikia ir (ar) kokios užduotys turi būti atliktos;
- 158.2. kiek galima pasitelkti darbuotojų patalpų parengimui;
- 158.3. paskiria budinčius darbuotojus;
- 158.4. nurodo informaciją teiktiną prieglobsčio ieškantiems gyventojams;
- 158.5. nurodo atsakingiems darbuotojams informavimo terminus apie pavestų užduočių atlikimą.

159. Įstaigos vadovas nurodo direktoriaus pavaduotojui ūkio reikalams ne vėliau kaip per 12 val. parengti patalpas laikinam žmonių apgyvendinimui.

160. Jeigu yra daugiau asmenų norinčių pasinaudoti įstaigos patalpomis kaip laikinomis apgyvendinimo patalpomis, negu yra numatyta - įstaigos vadovas informuoja kompetentingas institucijas ir gauna informaciją apie artimiausias patalpas galinčias priimti žmones. Ši informacija perduodama budinčiam darbuotojui, kuris informuoja suinteresuotus asmenis.

161. Apgyvendinti gyventojai gyvena tol, kol bus priimtas sprendimas gyventojams grįžti į nuolatinę gyvenamąją vietą arba kol gyventojai bus laikinai aprūpinti kitu gyvenamuju būstu.

VII SKYRIUS VEIKLOS TĘSTINUMO UŽTIKRINIMAS

162. Svarbiausia įstaigos veikla – ikimokyklinis, priešmokyklinis ugdymas.
163. Veiklos tēstinumui svarbu efektyviai spręsti personalo valdymo procesus. Užtikrinti pakankamą darbuotojų skaičių. Įstaigos vadovas atsakingas už kasdienį personalo sudėties ir skaičiaus jvertinimą. Nustatomas minimalus būtinis darbuotojų skaičius.
164. Priklasomai nuo aplinkybių, priimtu sprendimų dėl ugdymo, švietimo veiklos minimalus personalo skaičius gali būti numatytas 28 darbuotojų skaičius.
165. Esant darbuotojų trūkumui gali būti taikoma darbo grafiko pakeitimai, nuotolinis darbas. Numatomas papildomų tinkamos kvalifikacijos darbuotojų įdarbinimas, savanorių pasitelkimasis.
166. Minimalūs būtini materialiniai ištekliai pateikti 2 priede.
167. Likvidavus jvykį, vertinama ar įstaigos patalpose galima vykdyti veiklą, užtikrinant darbuotojų saugumą ir sveikatą. Įstaigos veikla gali būti tesiama:
 - 167.1. kai jvykis, ekstremalus jvykis likviduotas ir įstaigos patalpose nekyla pavojus darbuotojų saugumui ir sveikatai;

174. Nejsitikinus, kad saugu patalpose, po jvykių, ekstremalių jvykių, ekstremalių situacijų, nenaudoti atviros ugnies šaltinių, nejungti elektros įrenginių, nes patalpose gali būti susikaupusių pavojingų medžiagų, pažeisti elektros kabeliai, instalacija, įvertinti, kad gali būti pažeistos pastato laikančiosios konstrukcijos ir bet kada sugriūti.

175. Priklausomai nuo aplinkybių gali būti atliekamas patalpų, įrangos, teritorijos ir kita dezinfekavimas, nukenksminimas.

176. Veiklos atnaujinimui, priklausomai jvykio pobūdžio, poveikio, padarinių, atlikti:

176.1. įvertinti aplinkos saugumą, gauti kompetentingų institucijų leidimą atnaujinti objekto veiklą;

176.2. patikrinti ir pakeisti sugadintus įrenginius, suremontuoti pažeistas pastatų konstrukcijas ir kt.;

176.3. įvertinti maisto produktų, vandens naudojimo tinkamumą;

176.4. atstatyti pažeistus elektros, ryšių ir komunalinius tinklus;

176.5. sutvirtinti nesaugias galinčias griūti konstrukcijas ir statinius;

176.6. likviduoti ir lokalizuoti padarinius vandens tiekimo ir kanalizacijos tinkluose bei juos atstatyti;

176.7. jeigu objekte buvo pavojingų medžiagų tarša: surinkti išsiliejusias pavojingas medžiagas į tam skirtus konteinerius; atlikti užteršto žemės paviršiaus nukenksminimą ir pakeitimą; ištirti ar nėra susikaupusių pavojingų medžiagų kanalizacijos šuliniuose, kitose ertmėse;

176.8. ir kita priklausomai nuo jvykio pobūdžio, aplinkybių.

Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“
Ekstremalijų situacijų valdymo
plano l priedas

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS CIVILINĖS SAUGOS SISTEMOS SUBJEKTŲ KONTAKTINĖ INFORMACIJA

Eil. Nr.	Tarnybos pavadinimas	Tel. Nr. Mob. tel. Nr.	Eil. paštas
1.	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Civilinės saugos skyrius	(8~5) 211 2348	
2.	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos civilinės saugos skyrius budintis darbuotojas	8 612 15 092	<u>budintis@vilmnus.lt</u>
3.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos	(8~5) 219 8816	
4.	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Vilniaus priešgaisrinė gelbėjimo valdyba Civilinės saugos skyrius	(8~707) 57 544	
5.	Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos Vilniaus valdyba	8 7000 2022 (8~5) 216 3385	<u>info@aad.am.lt</u>
6.	Nacionalinio visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Vilniaus departamentas	(8~5) 264 9676	<u>info@nvsc.lt</u>
7.	Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Vilniaus departamentas	1879, (8~5) 249 1700	<u>vilmnus@vmvt.lt</u>
8.	Radiacinių saugos centras	(8~5) 236 1936	<u>rsc@rs.lt</u>
9.	Vilniaus apskrities vyriausiasis policijos komisariatas	8 700 60000	
10	VŠĮ Greitosios medicinos pagalbos stotis Pamainos gydytojas konsultacijai	(8~5) 210 2580 8 660 43 516	<u>dispecerine@vgmps.lt</u>
Avarinės tarnybos			
11.	UAB „Vilniaus vandenys“	19118, 8 800 10880	<u>info@vv.lt</u>
12.	AB Vilniaus šilumos tinklai	19118,370 5 236 1030	<u>info@chc.lt</u>

Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“
Ekstremaliųjų situacijų valdymo
plano 2 priedas

Materialinių išteklių žinydas

Nr.	Materialinių priemonių pavadinimas*	Materialinių priemonių kiekis (vnt.)			Techniniai duomenys	Materialinių priemonių saugojimo vieta ir už jų išdavimą atsakingo asmens kontaktai	Galimas pavojuς, kuriam likviduoti ir jo galimiems padariniams šalinti skirta priemonė	Pastabos
1	gesintuvai	24	24			Nustatytoje gesintuvų laikymo vietoje. Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, tel. (8~5) 244 9796	Gaisro	
2	pirmos pagalbos rinkiniai	15	15			Grupėse, virtuvėje, sargo patalpose Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, tel. (8~5) 244 9796	Visi pavojuς kai yra nukentėjusių	
Vaistiniai preparatai								
3	kalio jodido tabletės	250	250			Med. kabinetas Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams Tel: (8 5) 244 97 96	Avarija atomineje elektrinėje	Medicinais priemonės

11	Respiratorius	300	300	FFP3	Rūsio patalpose Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, tel. (8~5) 244 9796	Užkrečiamos ligos, kuri įvykiai kai yra poreikis apsaugoti kvėpavimo takus
----	---------------	-----	-----	------	---	---

Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“
Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano
3 priedas

VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „RYTAS“ TERITORIJA

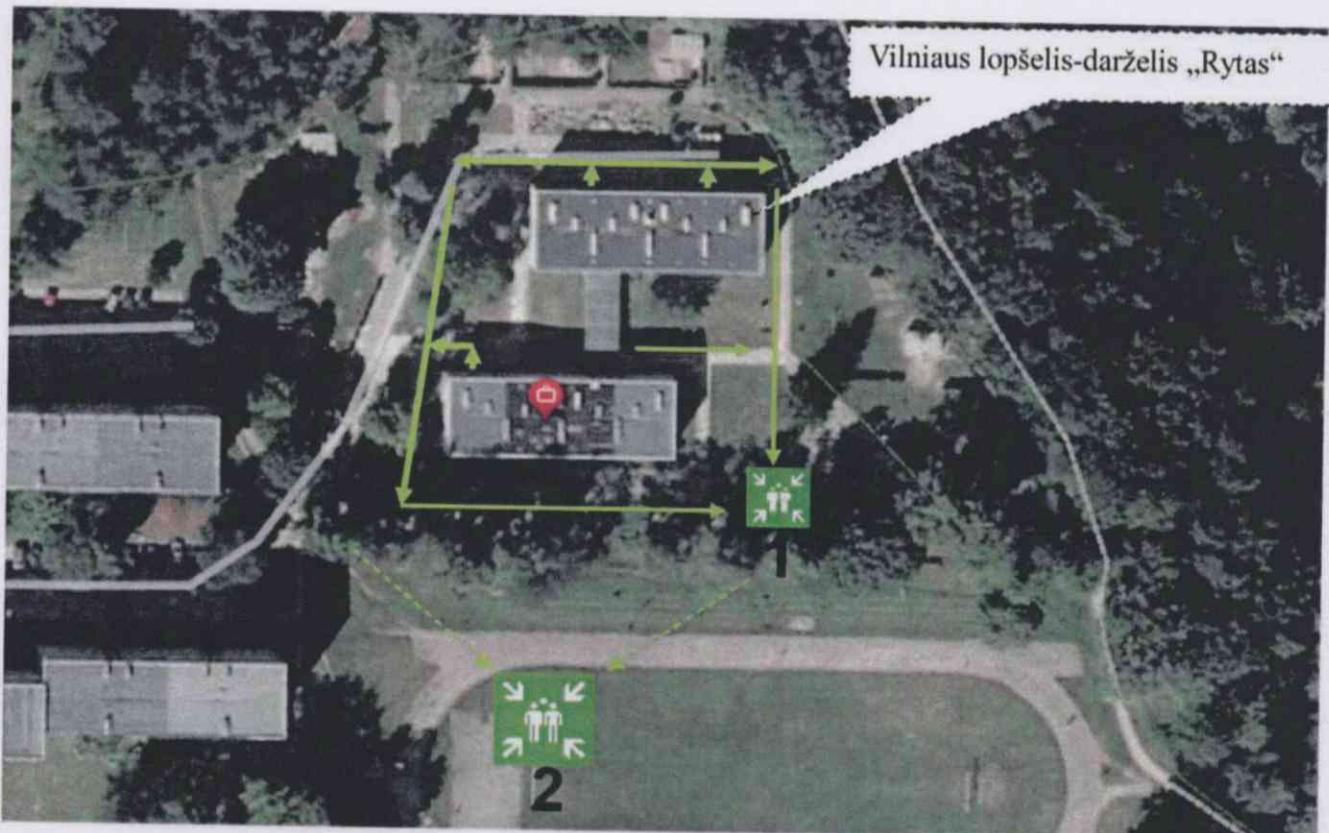
Vilniaus lopšelis-darželis „Rytas“

Žymėjimas	Paaškinimas
	Evakavusių žmonių iš įstaigos pastatų susirinkimo vieta
	Žmonių evakavimo maršrutas į susirinkimo vietas

- Nepalankiomis, pavojingomis sąlygomis žmonės evakuojami į Vilniaus Sausio 13-osios progimnaziją (Architektų g. 166, Vilnius), tel. (8~5) 244 3529 arba į kitus kolektyvinės apsaugos statinius.

VILNIAUS LOPŠELIS-DARŽELIS „RYTAS“

ŽMONIŲ EVAKAVIMO SCHEMA

Žymėjimas	Paaiškinimas
	Tarpinė evakavusių žmonių iš įstaigos pastato susirinkimo vieta (įstaigos teritorijoje)
	Evakavusių žmonių iš įstaigos pastato susirinkimo vieta (Vilniaus Sausio 13-osios mokyklos stadione)
	Žmonių evakavimo maršrutas į susirinkimo vietą

- Nepalankiomis, pavojingomis sąlygomis žmonės evakuojami į Vilniaus Sausio 13-osios mokyklą ar jos teritoriją (sudaryta savitarpio pagalbos sutartis) arba į kitus kolektyvinės apsaugos statinius.

CIVILINĖS SAUGOS SIGNALAS

Pranešimas per nacionalinius,
regioninius ir vietinius
transiliuotojus

Per civilinės saugos sistemos
subjekty garsines avarinio
signalizavimo sistemas

Pranešimai į mobiliosius telefonus

INFORMUOJA ATSAKINGUS DARBUOTOJOJUS

Organizuoja, koordinuoja reagavimo į ekstremalią
situaciją veiksmus ir darbuotojų apsaugą.

ISTAIKOS VADOVAVAS /ĮGALIOTAS DARBUOTOJAS

NURODYMŲ VYKDYMAS

Seka kompetentingų institucijų pranešimus, nedelsiant
vykdant nurodymus.

DARBUOTOJŲ APSAUGA

Organizuoja: darbuotojų informavimą,
aprūpinimą asmeninėmis apsaugos priemonėmis,
taikymą kolektyvinės apsaugos priemonių ir kt.
pireikus žmonių evakuaciją.

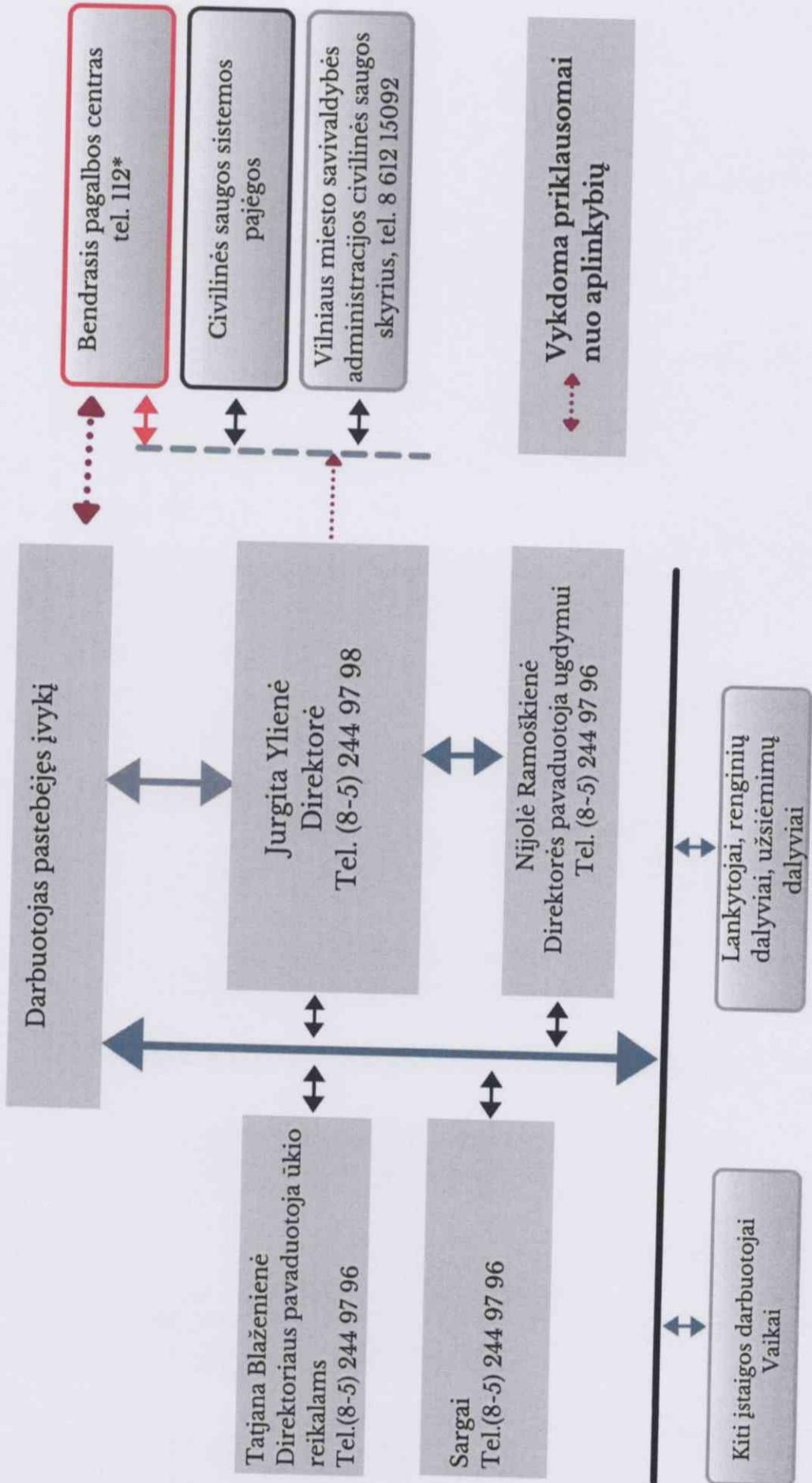
PASTATO PARENGIMAS EKSTREMALIAI SITUACIJAI

Organizuoja komunikacijų (elektros, dujų, vandens ir kt.)
atjungimą.
Pasirūpina materialinio turto apsauga ir kt.

Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“
Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano
6 priedas

PERSPĖJIMO APIE IVYKIĮ VILNIAUS LOPŠELIJE-DARŽELYJE „RYTAS“ SCHEMA

Vilniaus lopšelio-darželio „Rytas“
Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano
7 priedas

KEITIMOSI INFORMACIJA APIE IVYKĮ VILNIAUS LOPŠELYJE-DARŽELYJE „RYTAS“ SCHEMA

